

HISTORIAL
I CERTAMEN
LITERARI

JOVENTUT CATÒLICA

MOLINS DE REI

NOCES D'OR

1879

1929

HISTORIAL
I
CERTAMEN LITERARI
DE LA
«JOVENTUT CATÒLICA»
DE MOLINS DE REI

NOCES D'OR

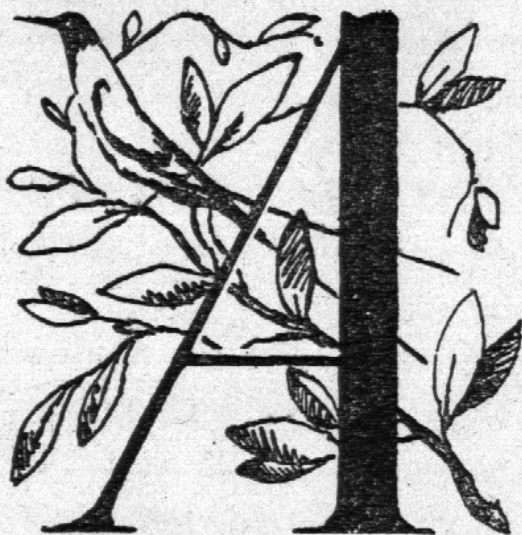
1879-1929

D E S E M B R E D E M C M X X I X

Historial

de la «Joventut Catòlica»

QUESTA entitat, la més antiga de Molins de Rei, les Noces d'Or de la qual ha celebrat solemniament enguany, es constituí l'any 1875 amb el nom de *Escuela Dominical de Niños*. Fou fundador el Rnd. Salvador Borrell i Cardona, Pvre. S'elegí primer President al senyor Francesc Maspons.

El dia 8 de desembre, del susdit any, diada de la Puríssima, tingué lloc la inauguració.

A les darreries del mes de març de l'any següent de l'esmentada *Escuela Dominical de Niños*, nasqué el *Coro*. Aquesta secció es creà per tal d'agrupar els joves de la vila i encaminar-los per camins ennoblidors: propagació de les ensenyances cristianes, educació musical, etc. Trobaven els joves, també, en aquest *Coro*, avinentesa per a fruit d'un sa i agradable esbargiment.

Tant la *Escuela Dominical de Niños* com el *Coro*, es posaren sota l'advocació del Sacratíssim Cor de Jesús.

En la seva vida incipient, el *Coro* estava integrat tan sols de vuit individus. N'era Director el senyor Salvador Civil, home d'una abnegació a tota prova. El *Coro* inicià les seves primeres tasques

sense reglament; més endavant, però, se n'aprovà un de provisional pel bon ordre i eficàcia de la institució.

Els seus primers treballs consistiren a col·laborar, ardidament, a les festes religioses de l'Església Parroquial. S'organitzaren diversos romiatges, el primer dels quals fou a Sant Muç.

L'esperit cultural anhelava en aquesta agrupació, per això, l'any 1877 aprengué diverses composicions musicals, que foren cantades el jorn de Pasqua de Resurrecció del mateix any. La vila encoratjà la benemèrita labor dels novells cantaires i els atorgà la més franca aprovació.

El dia 13 de maig donà el primer concert, que tingué lloc al "jardí del Palau". Cada any el *Coro* sortia també a cantar les tradicionals "caramelles" pels carrers i places de la nostra vila.

Una altra prova ben palesa de la seva finalitat cultural, fou la creació d'una Biblioteca, que s'inaugurà el dia 8 de desembre del mateix any. Realitzà, també, una tasca artística propagant, mitjançant premis, la construcció de "pessebres" per Nadal. L'Agrupació en construïa cada any un de meritíssim que era visitat per bon nombre de molinencs. No s'acabava, però, aquí, el seu amor per aquestes nobles tradicions, sinó que, tots els joves que integraven el *Coro*, visitaven la major part dels "pessebres" de la vila i hi deixaven sentir apropiades cançons nadalenques.

Aquesta bellíssima tradició, que tantes coses pot dir-nos, no ha mort, venturosament. Avui encara la "Joventut Catòlica" conserva i propaga aquells senzills i corprenedors costums.

El dia 24 de juny, que s'esqueia ésser el segon dia de la Festa Major de Corpus, es celebrà, per primera volta, una vetllada. No posseint estatge propi, la festa tingué lloc en un local que cedí, generosament, la distingida família Amatller.

La *Escuela Dominical de Niños* poc a poc anà prenent vida i molt aviat deixà sentir la seva sana influència en el desenrotllament moral de la vila.

La segona festa que s'organitzà —que fou el dia 2 d'octubre, festa Major de Sant Miquel—, no tingueren ja de demanar ajut; amb fe i entusiasme, aixecaren un envelat a l'hort de la Rectoria a fi de donar-hi una vetllada literario-musical. Segons ressenyes, en aquesta festa hi assistiren 500 persones de diversos estaments socials de la vila. Cal esmentar que entre els diferents escuts que adornaven l'envelat hi figurava un retrat de S. S. Lleó XIIIe, el qual el seu autor, l'illustre pintor i poeta molinenc, senyor Miquel Carbonell, ofrenà a l'Agrupació.

Com a dada d'interès històric, plau-nos consignar la primera Junta Directiva, que restà constituïda de la manera següent: Director del *Coro*, senyor Miquel Civil; president, senyor Salvador Civil; tresorer, senyor Pere Madorell; bibliotecari, senyor Joan Badia; vocals, senyors Antoni Llovera i Miquel Martí Brillas, i secretari, senyor Miquel Martí Querol.

Tots els elements que integraren l'esmentada Junta Directiva, amb un interès digne de tot elogi prosseguiren, sense defallences, el treball de fer sentir les ànsies de religió i cultura a la vila. D'aquesta faisó es desenvolupà la *Escuela Dominical de Niños* i el *Coro*, bressol, podríem dir-ne, de la "Joventut Catòlica", la qual tothora ha sustentat les mateixes nobles i orientadores idealitats iniciades pels fundadors, ampliant-les i agermanant-les, però, amb els corrents del viure modern.

FUNDACIÓ DE LA "JOVENTUT CATÒLICA"

Arribà, per fi, el moment de la fundació i constitució legal de la "Joventut Catòlica", que s'escaigué el dia 6 de gener, diada dels Reis, de l'any 1879. Aquest dia assenyala una fita perdurable en els annals de la nostra entitat. En el llibre d'actes d'aquesta es consigna el primer acte que dóna fe de l'existència de la "Joventut Catòlica". Com a document històric ens és grat transcriure'l:

“Començada la sessió a les vuit de la nit, amb les oracions reglamentàries i sota la Presidència del Director, s'acordà, tenint en compte que tots els que integren la Societat anomenada: *Coro de la Escuela Dominical de Niños*, desitgen constituir-se legalment amb el nom de “Joventut Catòlica”, de Molins de Rei, procedir a l'estructuració del Reglament, pel qual haurà de regir-se la “Joventut Catòlica”. Per a poder procedir a les diligències que calguin dur a terme, resta nomenada una comissió, integrada pels senyors: Salvador Civil, Enric Bernis i Miquel Martí. La sessió es donà per acabada a les nou de la nit”.

Fetes les gestions que calien i estructurat el Reglament, fou aprovat amb caràcter oficial i començà a regir amb data 3 d'abril de l'esmentat any.

En la sessió celebrada el dia 27 de juliol, s'elegiren, per primera vegada, les Juntes Directiva i Consultiva, respectivament. També es procedí a l'elecció del Consiliari, complimentant, així, l'estatuït en el Reglament de referència.

En la votació resultaren elegits: Consiliari, Rnd. Damià Gumbert, Prev., Ecònom; Junta Consultiva: senyors Salvador Civil, Enric Bernis i Miquel Civil. Junta Directiva: senyor Salvador Civil, president; senyor Pere Madorell, tresorer; senyor Joan Badia, bibliotecari; senyors Miquel Martí Brillas i Josep Huguet, vocals; senyor Miquel Martí Carol, secretari.

En la sessió del dia 15 de novembre, els membres de la Junta Directiva conjuminaren un programa amb la finalitat de festejar, degudament, la inauguració pública de l'entitat.

Escolliren el dia 8 de desembre, festa de la Puríssima, Patrona d'aleshores ençà, de la “Joventut Catòlica”. Tingué lloc, al matí, una solemne Comunió general; un ofici amb la col·laboració de l'orquestra de la vila i sermó a càrrec del Rnd. Pare Genover, qui va prestar-se gratuïtament. A la tarda, es celebrà una brillant vetllada literario-musical. A la festa s'invità a l'Il·lustríssim senyor

Bisbe de la Diòcesi, les autoritats locals, entitats catòliques i persones de la vila i foranes de reconegut prestigi.

Establerta ja la "Joventut Catòlica" i volguda per la vila, necessità pel seu desenrotllament i actuació, un local on poder iniciar les seves activitats. En la sessió del dia 12 d'agost de l'any 1880, es donà compte als socis del contracte d'arrendament de la casa situada al carrer de Sant Miquel, propietat del senyor Josep Ros, per tal de fixar-hi l'estatge social de l'entitat.

Després de realitzar algunes reformes i millores en el susdit edifici, l'any 1883, es procedí a la construcció de la sala d'espectacles, la qual fou inaugurada per la festa Major de Sant Miquel del mateix any.

Poc temps després, s'obrí una subscripció per arranjar la nova sala, i s'hi constituí un plafó que restà enllestit en finalitzar l'any 1884.

En el domicili del carrer de Sant Miquel, viu llargs anys la "Joventut Catòlica" amb dies d'esplendor i plens d'activitat degut a l'entusiasme d'un grup, poc nombrós, però selecte, de joves enarborats pels sagrats ideals de religió i cultura. Les crisis, però, a voltes també deixen sentir-s'hi. Amb barreges d'engrescaments i defallences, l'entitat, no obstant, sempre continuà treballant pel seu desenvolupament, i a l'any 1917, la Junta Directiva inicià les gestions necessàries per tal d'adquirir un terreny on construir, en propietat, un local social capaç de poder estendre amplament els idearis renovelladors que covaven en els membres de la Junta Directiva.

En Junta General extraordinària, celebrada el dia 7 del mes de març de 1920, s'indicà, als allí reunits, el projecte de construcció del nou edifici, en el lloc de l'actual emplaçament de la "Joventut Catòlica". Es donaren amples poders al seu president, el senyor Joan Capdevila, per realitzar les gestions necessàries i firmar les escriptures de compra.

A l'abril del mateix any, començaren els treballs de desmunt dels terrenys i s'efectuaren les excavacions necessàries per a assentar els fonaments de l'edifici. Amb un abandonament digne de lloançà, esperit de sacrifici i cooperació personal, els socis col·laboraren, inlassablement, en els treballs preliminars de la construcció. I a primers de l'any 1921 començaren a aixecar-se les parets.

El dia 29 de juny fou beneïda, solemniament, la pedra commemorativa de la construcció de l'edifici, per un representant de l'Il·lustríssim senyor Bisbe. Actuaren com a padrins de l'acte, Na Josefa Ferrer, vídua de Mayol i En Josep Bofill Roura, ambdues persones meritíssimes i protectors eficaços de l'entitat. La festa revestí assenyalada importància.

Ja construïda la part primordial de l'edifici, s'inaugurà, amb tot esplendor, el dia 19 de juny de l'any 1922, Festa Major de la vila. El beneí el nostre il·lustre compatriota el canonge de la Seu barcelonina, doctor don Francesc Faura.

Consignem, per ésser d'interès, l'acta en la qual es dona fe de l'esdeveniment:

"A Molins de Rei, avui, diada del Corpus Christi, Festa Major d'aquesta vila, trobant-se en aquest lloc junt amb els representants de la Santa Església, del poble, de "Nostra Parla" i dels "Pomells de Joventut", la Junta Directiva de la "Joventut Catòlica" —societat fundada l'any MDCCCLXXIX—, composta al present de 212 socis, ha fet solemne inauguració d'aquest nou Casal (immediatament després d'haver-lo beneït el M. I. Delegat del nostre senyor Bisbe), extenent-se aquesta acta en la qual s'esmenten les dades memorables del dia 8 d'abril de l'any 1920 en què es prengué possessió del terreny; del dia 15 del mateix mes i any en què es començaren les excavacions per a sentar-hi els fonaments; i del dia 29 de juny de l'any proppassat en què es col·locà, després de beneïda, la pedra commemorativa del començ d'aquest edifici. — Molins de Rei, 19 de juny de l'any 1922 (segueixen les firmes)".

En finalitzar l'any, roman completament abandonat el local antic (joventut vella) de la "Joventut Catòlica", i tot el seu mobiliari i els altres efectes són traslladats al nou edifici. Aquest restà gairebé enllestit l'any 1924. Amb l'ajut dels socis i les altres persones simpatitzants a l'obra, es construí la terrassa i el cel ras i es plantaren arbres al pati pel seu embelliment.

ORGANITZACIÓ INTERNA

Cal assenyalar, també, l'organització interna de l'entitat.

Tres reglaments successius han regit la vida social de la institució des de la seva naixença: el primitiu reglament del *Coro de la Escuela Dominical de Niños* de l'any 1876, d'estructuració interna, compost pel seu Director i President; el reglament exterior i oficial, de l'any 1879, i el reglament reformat i aprovat, oficialment, per les autoritats eclesiàstiques i civils, de l'any 1924. Cal esmentar, així mateix, el reglament interior, basat en els estatuts de l'Acadèmia, de l'any 1897.

Els socis de l'entitat es componien de tres classes: acadèmics o numeraris, protectors i honoraris. Ostenten, actualment, aquest darrer títol els senyors: Miquel Blanch, Josep M.ª Folch i Torres i doctor Josep M.ª Boix Raspall.

L'entitat està integrada per una secció d'aspirants.

En sessió de Junta Directiva celebrada el dia 8 de setembre de l'any 1884, s'acordà la creació d'una "Secció Infantil", la qual curava de l'ensenyança del catecisme, lectura, aritmètica, ortografia, etcètera, i es nomenà un encarregat a tal fi.

L'any 1892, es reorganitzà i reglamentà millor la "Secció d'aspirants", una mica descuidada i desorganitzada, i s'anomenà un altre encarregat i dos auxiliars. S'estatuí que podrien ésser socis aspirants els menors de 16 anys, havent de satisfer una quota de 0'50 pessetes mensuals.

La "Joventut Catòlica", en la seva organització social, a més de Consiliari, com assessor en l'ordre moral i religiós, tingué dues menes de juntes: la Junta Directiva, amb set càrrecs, i la Consultiva, per a assessorar aquella en els afers de vera transcendència. Estava composta de tres membres. Aquesta restà suprimida d'acord amb el darrer reglament de l'any 1924.

Les sessions eren de quatre classes: consultives, directives, acadèmiques i administratives.

Les primeres corresponien a la Junta Consultiva, les segones a la Directiva, les terceres, a les quals només assistien els socis acadèmics, tenien per finalitat instruir-se tots ells amb la lectura, comentada, d'obres religioses i culturals. En les darreres sessions, eren tractats pels socis, diversos afers d'ordre administratiu.

Parlem, ara, de les següents dades cronològiques de caràcter econòmic, de força interès per l'entitat:

A principis de l'any 1875, els socis del *Coro de la Escuela Dominical de niños*, satisfieien una quota mínima de *dos quartos* setmanals, i s'augmentà fins a quatre a l'any 1876.

A 31 d'agost de 1879, acordà la Junta Consultiva, a fi de satisfer diverses factures presentades pels industrials que realitzaren treballs a favor de l'entitat, sol·licitar un préstec a Na Maria Julià, de Barcelona, que el concedí, a l'interès del 6 per 100, i es condicionà el retorn de la quantitat lliurada, a dos anys, mitjançant aportacions periòdiques. En semblants condicions, l'esmentada Junta Consultiva, acordà demanar dos préstecs més a la susdita senyora: un de 125 pessetes i l'altre de 750 pessetes, amb dates 31 de desembre de 1879 i 31 de març de 1880, respectivament.

El dia 21 de novembre del darrer any esmentat, amb motiu de la visita Pastoral efectuada pel Bisbe Urquinaona a l'Església Parroquial, l'entitat organitzà, a honor del preclar Prelat, una vetllada. L'il·lustre Bisbe, capacitat de l'obra i fent-se càrrec de la migradesa en què actuava, lliurà a la Junta Directiva la suma de *mil*

ral, amb els quals es pogué alleugerir l'anguniós estat econòmic en què la mateixa es trobava.

En la sessió celebrada el dia 4 d'abril de 1881, s'acordà que els socis acadèmics majors de 18 anys contribuïssin amb un augment de quota de *dos quartos* setmanals.

Tot això fou insuficient per a pagar els deutes de la societat, i en sessió de Junta Consultiva de primer de juny de 1881, s'indicà la conveniència de fer una subscripció pública. Es redactà una circular sol·licitant ajuda, que fou cursada a les persones que a juí de la Junta poguessin interessar-se per la institució. Aquesta recapta, insuficient per a atendre els compromisos, obligà a reunir-se, novament, la Junta (7 juliol 1882), que es veié precisada a sol·licitar altra vegada un préstec, sense interès, amb l'esperança de satisfer les 1.250 ptes. de deutes. Aquest préstec es lliurà amb la sola garantia dels mobles que posseïa l'entitat, l'inventari de la qual constava en acte. Uns quants socis generosos, cobriren la resta del préstec.

Per la construcció d'una sala d'espectacles al pati social de l'entitat —situada, aleshores, al carrer de Sant Miquel—, la Junta Consultiva hagué de recórrer, altra volta, a un nou préstec, sense interès, de 1.800 ptes., el qual préstec fou dividit en 36 accions de cinquanta pessetes cadascuna i que s'amortitzaren per sorteig en un termini de sis anys.

En la sessió del dia 6 d'agost de 1883, resta fixada en sis rals mensuals la quota dels socis acadèmics majors de 18 anys d'edat.

Al mes de gener de 1892 un benemèrit benefactor anònim de l'entitat, féu remesa d'un donatiu amb el desig de remeiar una de les necessitats més imperioses, que era de proveir-se de seients apropiats pels dies de vetllades i representacions teatrals.

No es consignen, en els llibres d'actes posteriors, més dades interessants de l'aspecte econòmic de què tractem; per això, fent un llarg salt en la cronologia de l'entitat, arribem a l'any 1921 per

a subratllar l'entusiasme i generositat palesats pels socis, convilants i inclús àdhuc forasters que contribuïren a una subscripció gratuïta, que ascendí a més de *quaranta mil pessetes*, destinada a la construcció del nou i magnífic Casal on avui desplega la seva obra la "Joventut Catòlica". No solament consistí l'entusiasme amb les aportacions en metàl·lic, sinó que els socis, amarats de fe i sacrificis, prestaren llur col·laboració personal, que per ésser duta amb tant de zel i amor, no cal dir que era més estimable.

Per a acabar les obres fou necessari recórrer a una altra subscripció, que es portà a terme l'any 1924, i ultrapassà la respectable suma *d'onze mil pessetes*.

Donat, però, el valor de l'edifici, calgué, a fi de saldar les factures dels industrials, sol·licitar ajuda financiera a la "Caixa de Pensions per a la Velleja i d'Estalvis", que concedí un préstec, el 18 de maig de 1923, de 35.000 pessetes, a l'interès del 5 % anual, i en l'actualitat amortitzable.

I gràcies a generoses aportacions individuals sense interès —de les quals cal esmentar les de l'honorable i actual President senyor Joan Capdevila—, la "Joventut Catòlica" ha pogut saldar despeses diverses i afrontar situacions ben precaries d'ordre econòmic. També, sovint, ha cercat i ha trobat ajut financier en les quotes voluntàries entre els socis. Una regí, durant tres anys, en la construcció de l'edifici social; l'altra fou creada enguany en l'avinentesa del cinquantenari.

Finalment, per a concloure la present ressenya històrica de caire econòmic, cal recordar que, en Junta General ordinària celebrada el 25 de maig de 1925, va acordar-se l'augment de les quotes mensuals. S'assenyalà per als socis acadèmics i protectors 2 pessetes, per a aspirants 1 pesseta.

† *Salvador Civil Bogunyà*

Un dels fundadors i primer President de la «Joventut Catòlica», que regí des de la seva constitució fins a l'any 1898, data de la seva mort. Home de tracte exquisit, de cor noble i bondadós. Sempre fou reelegit en el seu càrrec, prova palesa de les seves innegables dots de govern.

† *Enric Bernis Castanyé*

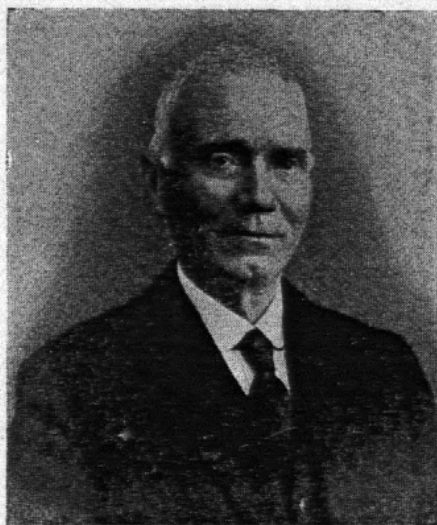
Fou elegit Vicepresident l'any 1884. Actuà de President accidental durant l'estada a Barcelona i llargues absències del President. Era un dels homes més ben dotats per anar al davant de l'entitat. Esperit organitzador, enèrgic, treballador inlassable i de fàcil paraula. Va ésser, aleshores, un dels més fermes puntals de la «Joventut Catòlica», la qual li deu perdurable gratitud.

† Josep Claramunt Ginebreda

Prengué possessió de la presidència de la «Joventut Catòlica» l'any 1899. Era enginyer i home d'una vasta cultura. Ànima comprensiva i senzilla. Treballà a l'entitat sense fer gaire soroll. Defugí de les lloances que volien tributar-li. La seva fe i entusiasme en els ideals nobilíssims li valgueren l'apreci i consideració de tots els socis. La «Joventut Catòlica» tingué amb ell un dels seus més addictes defensors. Ella, però, no deixa de recordar-ho.

HOMENATGE

Joan Capdevila Soler
Actual President
de la «Joventut Catòlica».
Fou elegit l'any 1912.

menyspreu ni descortesia del senyor Capdevila. Ningú se'n va descoratjat del seu costat, ans inversament, sa paraula porta sempre orientacions assenyades per a la persona freturosa de consell. I en els moments de crisi de la Joventut Catòlica, ha trobat tothora el camí dreturer pel qual aquesta havia d'encarrilar-se.

Joan Capdevila és un digne successor d'aquells honorables patricis que en altre temps foren els presidents i els puntals més fermes de l'entitat: Salvador Civil, Enric Bernis Castanyé i Josep Claramunt Ginebreda.

Tot i la seva ja avançada edat, la Joventut Catòlica confia en ell perquè els anys no li han llevat pas la voluntat, la rectitud, l'amor i l'energia; elements necessaris per a portar amb dignitat el càrrec. No necessita tampoc elogis per a treballar i continuar la seva fructífera tasca. Està tan convençut que l'amor a un ideal, a una empresa noble, solament es veu correspost amb la satisfacció interna del bé pel bé mateix que es realitza, que tota altra cosa és baldera i supèrflua.

La seva vida ha estat un apostolat. ¿Com no recordar, com activitat paral·lela a la de president de la Joventut Catòlica, el seu fervor i entusiasme per la Vetlla Nocturna, aquesta lloable institució de la qual ell és, a Molins de Rey, el mestre i més ardit cooperador?

El senyor Capdevila no és home de paraules (les paraules prou sabem que el vent se les emporta), és home de fets. I els fets és l'únic treball positiu, l'únic eficaç, el que mai mor, el que sempre resta.

Finalment, dona als joves un alt exemple de constància, de fe i de voluntat fermissima. La seva honorable conducta pot servir d'estímul en aquests temps en què els corrents malsans entren per tot arreu fent una obra destructura, anorreadora.

Com a penyora de l'amor que tots els socis de la Joventut Catòlica li professen, varen lliurar-li, el dia de l'homenatge, un pergami que recordarà, perpètuament, el fort lligam que amb ell els uneix i que els obliga a estimar-lo i reverenciar-lo cada dia amb més fervor, amb més intensitat.

Diuenge passat tingué lloc a la Joventut Catòlica, de Molins de Rey, la clausura dels actes organitzats amb motiu de festejar l'esmentada entitat les seves Noces d'Or. Amb aquesta avinentesa l'entitat cinquantenària volgué retre un humil, però fervent homenatge al seu actual president, el benemèrit patrici Joan Capdevila Soler. Tots els socis, sense excepció, comprenent la fecunda i positiva tasca que el president ha portat a terme durant els 17 anys de la seva abnegada actuació, s'hi adheriren fervorosament.

Avui, que es reten homenatges a gràtients, moltes vegades immerescuts fa que molts esguardin aquesta mena d'actes, no com una prova d'admiració i simpatia envers l'homenatjat sinó com un dels tants espectacles que amb més o menys èxit es porten a terme. L'homenatge, però, que es tributà diuenge al senyor Joan Capdevila, prou saben els molinencs que no és d'aquells.

Joan Capdevila ha estat per la Joventut Catòlica, l'ànima i el braç dret durant el transcurs de la seva actuació en aquesta. No ha regatejat mai cap esforç, ja sigui moral ja sigui material. La seva tasca, com a home d'acció i sincer, ha estat reconeguda sovint. El seu criteri, sempre equànime, li ha valgut la consideració, no solament de tots els socis de l'entitat, sinó de tots els que han tingut el goig de tractar-lo. No trobaríem segurament cap persona que hagi rebut

LEANDRE AMIGÓ.

(De "El Matí", 18-XII-1929).

VIDA DINÀMICA

Parlem ara de la vida dinàmica o actuació de la "Juventut Catòlica", els objectius principals de la qual han estat tres i s'han mantingut constants des de la seva fundació. Aquests objectius són: la cultura religiosa, la cultura artística i científica i un fi recreatiu de sa esbargiment entre els seus socis. No obstant, amb el temps, es remarquen ben clarament les diverses orientacions i maneres d'actuar en cada període.

Els ésmementats objectius, amb llurs diferenciacions, es palesen, evidentment, amb els successius reglaments amb què s'ha regit l'entitat.

El primitiu *Coro*, segons indiquen els articles del senzill reglament interior de l'any 1876, tenia per finalitat "procurar per tots els mitjans possibles el sosteniment de la *Escuela Dominical de niños* (anterior al *Coro*), amb la instrucció gratuïta dels seus socis, assenyalant dies i hores per a l'explicació de Gramàtica, Geografia, Aritmètica, Dibuix, Història, etc. i, per últim, procurar-los honest esbargiment amb la gimnàsia, el cant, excursions, romiatges i diversos jocs".

L'entitat en constituir-se legalment i en anomenar-se "Joventut Catòlica" evolucionà, és clar, la justificació de les seves orientacions. Tingué per finalitat, segons ho declara l'article segon del seu reglament de l'any 1879: "instruir els socis valent-se de la lectura d'obres religioses i socials; propagar aquesta mateixa instrucció entre el poble amb les escoles nocturnes i dominicals o bé propagant-ho mitjançant fulles volanderes i llibres de caràcter ètic i religiós; procurar un honest esplai als socis i fomentar els bons costums, restant eliminar tot fi polític per assenyat que semblés".

Per poder dur a terme els objectius que acabem de transcriure,

es celebraven, sovint, sessions "acadèmiques", la finalitat primordial de les quals era instruir els socis en l'ordre religiós, literari i científic amb la lectura comentada o explicada d'obres religioses i morals, científiques i literàries.

Amb el temps anà perdent la "Joventut Catòlica" aquesta significació gairebé exclusivament "acadèmica", i anà evolucionant lentament, sense deixar mai, però, la seva característica moral i cultural.

Si una entitat no vol morir, cal que es renovi continuament i que es posi al costat de les necessitats que, imperiosament, exigeixen els temps. Per això la "Joventut Catòlica", fent-se càrrec de la conveniència de foragitar alguns dels articles consignats en el primer reglament en redactà un, a l'any 1927, representatiu de la tercera etapa evolutiva de la institució.

En el primer article s'assenyala la finalitat de la "Joventut Catòlica" de la manera següent: "L'entitat denominada "Joventut Catòlica" tindrà per objecte la conservació i foment de la cultura moral, religiosa i artística entre els seus socis i la cooperació a l'acció catòlica parroquial en els seus diversos aspectes i manifestacions".

Religió, ciència i art. Heus ací tres mots que sintetitzen els tres cars ideals de la institució. Aquests tres lemes són l'aglutinant de la formació de l'home i l'ajuden, eficaçment, a espiritualitzar-lo. Són ideals educadors dels més nobles i elevats sentiments de l'esperit.

L'ideal religiós és indispensable a la humanitat, car és el fonament de l'ordre ètic, individual i social.

L'ideal religiós l'ha practicat sempre la "Joventut Catòlica", i ha tingut cura, ensems, de propagar-lo i fomentar-lo entre els seus socis amb la noble finalitat de viure'l internament i externa. Ens ho diuen, d'una manera clara, els seus romiatges, les solemnes comunions anyals prescrites en el reglament, la cooperació pres-

tada a l'acció religiosa parroquial de la vila i l'assistència dels seus socis a les processons i els altres actes públics religiosos. Tot això són proves ben diàfanos de l'esperit cristianíssim de la institució, que amb el transcurs del temps ha marcat d'una manera inequívoca, una forta i decisiva influència en la cultura religiosa i moral de tota la vila.

La part artística ha estat també conreada per l'entitat. El cant i la música hi han trobat sempre amable acolliment. El primitiu *Coro*, com hem dit abans, cantà cançons escollides de caire religiós i profà. En les vetllades literàries musicals, el cant és l'element primer i indispensable. Cal recordar la cooperació musical prestada, en l'època del *Coro*, per l'eximi compositor, glòria de la nostra terra, Amadeu Vives.

Pel mes de juny de l'any 1911 es fundà l'"Orfeó Pàtria", joiell de la "Joventut Catòlica". A l'any 1913 adquireix, per subscripció, una artística senyera. Ha estat sempre Director del nostre Orfeó, una de les valors més positives de la vila, el pulcre compositor i mestre, senyor Miquel Blanch, esperit culte i refinat i coneixedor, com pocs, de les masses orfeòniques.

Es indiscutible la influència d'ordre artístic exercida per l'"Orfeó Pàtria" dintre i fora de la vila amb els seus selectes concerts i excursions artístiques. Ha cooperat, sempre que ha calgut, a les funcions religioses celebrades en la nostra Església Parroquial. No allarguem més el nostre comentari respecte a la tasca desenrotllada per l'"Orfeó Pàtria" per a ésser assenyalada, a bastament, en un notable treball, consignat en el present volum —degut a la ploma del soci senyor Albert Pujol—, premiat en el Certamen Literari.

Una altra manifestació d'art, que cal esmentar, és la secció de l'Esbart de la "Joventut Catòlica", delegació de l'Esbart Folk-lore de Catalunya, que té per director el prestigiós mestre Joan Rigall.

Va fundar-se el nostre Esbart l'any 1927. Per la Festa Major

de Sant Miquel del mateix any donà a conèixer el seu art exquisit ballant, bon nombre de danses, davant d'un públic nombrosíssim. Els nostres dansaires foren molt aplaudits, ensems que encoratjats per tal que prosseguissin en la tasca tan entusiàsticament empresa. L'Esbart, però, no s'ha exhibit solament en la nostra vila, sinó que ha actuat, amb acollides triomfals, per pobles i viles de la comarca. L'influència moralitzadora i artística d'aquesta institució folk-lòrica, que dóna a conèixer danses típicament populars que contrasten amb els eixorcs i carrinclons balls exòtics, mancats de tot sentit ètic i artístic, serà sempre reconeguda per tota persona d'esperit refinat.

La "Joventut Catòlica" ha vibrat, tothora, per les nobles empreses i ideals; per això, quan el mestre dels infants senyor Josep M.ª Folch i Torres llançà la idea d'organitzar els "Pomells de Joventut", ella fou la primera a col·laborar-hi, i del seu sí va sortir el primer "Pomell de Joventut" de Catalunya, que es batejà amb el nom de "Pomell Català". Aquest "Pomell" va fundar-se l'any 1920 entre els socis aspirants. La seva actuació donà puixança a la "Joventut Catòlica".

El dia 25 de desembre del susdit any aparegué, a Molins de Rei, el primer número d'"Amfora", portantveu dels "Pomells de Joventut" de Catalunya, redactat, en bona part per experts i volunterosos joves de la "Joventut Catòlica" i per individus del "Pomell Català".

L'entitat ha conreat, també, la cultura científica i educativa. Les freqüents vetllades literàries celebrades en altre temps contribuïren, d'una manera evident a aquest fi. Amb data 7 de març de 1885 acordà la Junta Directiva l'establiment de conferències dominicals que eren dirigides per un soci acadèmic de reconegut prestigi, o bé pel Rnd. senyor Consiliari de l'entitat. S'hi tractaven, discutien i comentaven temes de literatura, d'art, de religió i moral, etc., amb la finalitat d'instruir els socis acadèmics amb diverses

i profitoses ensenyances. Més endavant es donaren algunes conferències culturals de caràcter públic.

Les conferències públiques han pres, en aquests darrers temps, una ufanosa creixença i han donat i marcat relleu en la vida cultural de l'entitat. Fa més de cinc anys que es donen cicles selectes de conferències quaresmals, tractant-se temes ben diversos, a càrrec de les figures més rellevants de casa nostra. Recordem, entre altres, els noms de: Doctor Manuel de Montoliu, doctor Josep M.ª Boix, senyor J. Vallés i Pujals, senyor Manuel Ribé i Labarta, senyor Lluís Bertran i Pijoan, doctor Joaquim Balcells, senyor Octavi Saltor, senyor J. Civera i Sormaní, etc.

Darrerament, el nostre Consiliari doctor Josep Colom, Prev., ha donat un cicle de conferències de caire filosòfic i apologètic que han estat força concorregudes. No cal dir que la positiva tasca del nostre zelós senyor Rector ha marcat un camí lluminós per a les ànimes anheloses de la veritable pau de Crist.

La "Joventut Catòlica", capacitada de la transcendència que per a la cultura dels seus socis representa de posseir una Biblioteca, amplià l'any 1926, la primitiva amb l'adquisició de nous llibres i compra d'uns prestatges, ço que s'efectuà mitjançant una subscripció entre els socis i persones simpatitzants a la nostra obra.

Per a esplai dels socis compta l'entitat amb les seccions de teatre, cinema i esports, les quals ben orientades, reporten, també, una positiva eficàcia.

La creació d'un teatre i de la secció dramàtica daten de l'any 1893. Diu textualment l'acta de la Junta Directiva reunida el dia 6 de gener del mateix any: "El senyor Vicepresident, proposa, a instàncies d'alguns acadèmics, la fundació d'un teatre per tal de donar més animació i varietat a les vetllades, procurant sempre posar en escena produccions que es proposin un fi moral, que hauran d'ésser aprovades pel Rnd. Consiliari i la Junta Directiva".

Fetes algunes observacions pels individus de la Junta s'acordà, amb les susdites bases, la creació d'un teatre i es construí l'escenari en l'entarimat de la sala d'espectacles. Seguidament es donaren les ordres oportunes a fi de poder-se inaugurar per la propera festa de la Candelera. Es posà en escena el drama intítulat "Llealtat a prova". Més endavant, en sessió de Junta Directiva de 8 de setembre de 1894, atenent els desitjos exposats per alguns socis acadèmics, s'iniciaren els treballs per construir a l'exterior de la sala de festes un nou escenari capaç per a poder desenvolupar, més amplament, les activitats de la secció dramàtica: s'oferí per a anticipar, en préstec, la quantitat necessària per a les obres, el Vicepresident, senyor Josep Claramunt.

Dintre les poques possibilitats que té el teatre catòlic —cal reconèixer-ho— per a poder dur a terme un treball de vera transcendència, la Secció Dramàtica de la "Joventut Catòlica" s'ha esforçat, en tot moment, per tal que les obres es representessin amb la màxima dignitat. D'aquestes cal esmentar les representacions anuals dels tradicionals "Pastorets", que han adquirit preponderància dintre i fora de la vila, degut a l'acurada execució i bella presentació escènica.

Tampoc no devem preterir fer constar la "Secció Teatral de Damselles", composta, en la seva major part, de donzelles pertanyents a l'"Orfeó Pàtria". Aquesta secció ha posat en escena, amb tot mirament, algunes de les obres teatrals més celebrades de l'escriptor senyor Josep M.ª Folch i Torres. El públic sempre nombrós, que hi ha assistit, ha premiat l'art gentil de les abnegades donzelles, amb sincers aplaudiments.

El cinema fou establert l'any 1925 i s'han projectat algunes pel·lícules excel·lents. En el funcionament d'aquesta secció s'hi ha posat tota la voluntat, per tal que, en el que sigui possible, els films projectats assolissin un fi educatiu i moralitzador.

L'entitat, fent-se càrrec de les aspiracions d'un bon nombre

de socis que desitjaven organitzar un Club de Foot-ball, ha adquirit, fa poc, un camp a posta perquè s'hi duguin a terme torneigs futbolístics.

Comentades, suscintament, les activitats de la "Joventut Catòlica", no seríem justos si no indiquéssim que la seva creixença progressiva es deu, en bona part, al zel prestat pels Rnds. Consiliaris i Presidents que l'han regida. Ells, com a capdavanters, no han regatejat mai cap esforç, i les entitats, de tots és prou sapigut, s'aguanten més que per res, pels sacrificis de les persones desinteressades. Aquelles persones que fiten l'esguard a un noble ideal que les sosté en els moments de defallences i pessimismes.

Recordem els Rnds. Consiliaris que amb encert l'han regida i ben orientada.

El primer fou el Rnd. Mossèn Josep Bombau, qui prengué possessió del càrrec l'any 1880. Es distingí, primordialment, per la seva fermesa de caràcter, ensems que pel seu cor suau i amable. Restà sempre amatent als batecs de l'entitat.

El segon va ésser el Rnd. Mossèn Pere Andreu. Es possessionà del càrrec l'any 1897. Els socis l'estimaren sempre, degut als seus consells assenyaladíssims que marcaren una forta empremta a l'entitat.

El Rnd. Mossèn Joan Bassany, actual Rector de Sarrià, començà a desenrotllar la seva activitat l'any 1905. La seva encertada actuació marcà una notable creixença a l'entitat. No hi ha dubte que ha estat un dels Consiliaris que s'han preocupat més pel floreixement de l'"Orfeó Pàtria".

A l'any 1917, el malaguanyat Mossèn Josep Brasó, deixà sentir la seva benefactora influència a la "Joventut Catòlica". Era un esperit arborat de nobles idealitats. Treballà, incansablement, durant una de les èpoques que era més necessari un guiatge. L'entitat el comptà com un dels seus preclars apòstols.

El present Consiliari, doctor Josep Colom, Prev., inicià els seus

valuosos treballs l'any 1924. I els ha anat continuant augmentant-los, si hi cap, a mesura que ha crescut el seu amor per la "Joventut Catòlica". No ha regatejat cap esforç, ja sia moral, com material, ço que fa els socis, sense excepció, vegin en ell un apòstol a qui cal seguir i imitar.

Ara, al posar fi a aquest breu historial, desitgem que la nostra benvolguda "Joventut Catòlica" —que nasqué plançó, tendre i humil i que avui ja és arbre cinquantenari ple d'ufanor—, vulgui èmparar sempre amorosida a tots els socis, que senten el batec dels seus ideals de religió, art i cultura i ofereixi, ensems, als fills de la vila i persones simpatitzants a la seva obra, els fruits d'ordre espiritual copsats en un passat lluitador. Anhelem, també, que un dia pugui celebrar, dignament, les seves noces diamantines i esdevingui, aleshores, arbre amarat de vigoria per a protegir i guiar tots els qui s'eixoplugin al seu redós.

B r e u r e s s e n y a

*dels actes celebrats per commemorar les Noces d'Or
de la «Joventut Catòlica»*

A les darreries de l'any 1928, per tal que organitzés les festes del cinquantenari de la nostra Entitat, fou nomenada una Comissió. Aquesta publicà, ben tost, un manifest convidant i exhortant totes les persones de la vila i foranes que simpatitzessin amb els nostres ideals de religió, ciència, art i bell esplai, a la llur cooperació per al major esplendor dels actes proposats. Així mateix creà una quota extraordinària i voluntària per a cobrir les crescudes despeses que tan esplendorosa commemoració li ocasionava. Els actes emplenaren tot l'any, i es procurà que responguessin als susdits ideals.

S'iniciaren les festes cinquantenàries amb una lluïdíssima festa religiosa, el dia 14 d'abril, data la més aproximada de la fundació de la nostra Entitat: Al matí, després de la Comunió general, tingué lloc un solemne ofici, cantat per l'"Orfeó Pàtria", i amb sermó, que predicà el renomnat orador sagrat doctor don Joaquim Masdexart. L'acte religiós de la tarda, no va desdir gens dels del matí, i predicà el molt il·lustre doctor don Salvador Rial, canonge penitencier de Tarragona. En tots tres actes esmentats, es repartiren escaients recordatoris.

El dia 12 de maig, el grup de Folk-lore de l'"Orfeó Pàtria", —delegació de l'Institut de Folk-lore de Catalunya—, que dirigeix el benemèrit mestre Rigall, ens va delectar amb una escollida sessió de ballets populars dansats al pati del nostre Casal. L'acte, pulcra manifestació d'art coreogràfic, esdevingué joiós per a tots

els assistents, i els dansaires copsaren fervents aplaudiments del públic congregat.

Un dels actes, en el qual teníem posades totes les esperances, va ésser el *Certamen literari*, que es celebrà el dia 16 de juny; i cal confessar que aquestes no resultaren pas fallides. En efecte: el nombre dels treballs ultrapassà 400; l'acte va obrir-se amb un ple a vessar; l'entusiasme era colpidor, i es desbordava en eixordadors aplaudiments adés en pronunciar el secretari del Jurat qualificador, els noms dels autors, adés en finir aquests de recitar llurs preats treballs, i, sobretot, en aparèixer la Reina de la festa, senyoreta Francesca Bosch Miralpeix, acompanyada del guanyador de la Flor Natural, que fou el distingit poeta convilatà, Mateu Janés Duran. Sempre en servarem inesborrable record de tan gaia festa.

El dia 7 de juliol, la Secció dramàtica posà en escena la molt selecta obra "Pere Nolasc", d'A. Mas i musicada per J. Vidal Roda. Tothom en els respectius papers, palesà el seu entusiasme i tècnica teatral, i fou perfecta la representació del drama. La presentació escènica fou acuradíssima, ço que contribuí en gran manera a l'èxit de l'obra.

A la celebració de festes del cinquantenari, no podia mancar-hi la Secció de Damiselles de l'"Orfeó". Per això, el dia 25 de juliol ens sorprengueren amb la representació de l'obra d'En Folch i Torres "El príncep blanc", la qual fou presentada amb tota cura i luxe de detalls. La interpretació excellent, tant, que ens féu rememorar aquelles primeres representacions de "La Ventafocs", que assoliren sempre un èxit esclatant a la vila i pobles de la rodalia.

No tot havien d'ésser actes culturals per a commemorar les Noces d'Or de la "Joventut Catòlica". A iniciatives de l'"Orfeó Pàtria", va projectar-se i organitzar-se una excursió colectiva a la *Costa Brava*, aprofitant l'avinentesa dels Viatges blaus. El dia 15 d'agost, al matí, veiérem embarcar en la famosa motonau "Infanta Beatriu", un gran nombre de molinencs. El temps volgué també associar-se a l'excursió i així amb un dia amarat de llum i una mar mansoia, els nostres excursionistes pogueren fruit les belleses d'aquells indrets nostrats curulls de majestat i poesia.

Una altra de les festes que esperàvem, era el concert a càrrec de l'"Orfeó Manresà". Aquest tingué lloc el dia 27 d'octubre. Si pel sol fet de la seva tasca artística no tingués ja la nostra simpatia, ens hi obligaria el fet d'ésser el seu director En Miquel Blanch, nostre estimat mestre i fundador de l'"Orfeó Pàtria". Per aquest motiu ens hi sentim agermanats i així poguérem comprovar en contemplar els dos "Orfeons" dirigint-se pels carrers de la vila a

la Plaça de Catalunya, per tal de saludar amb els seus cants Molins de Rei. Poc després, donava el seu escollit concert a la nostra sala, del qual tothom va sortir entusiasmat, tant per les veus com per la justesa d'interpretació. Els cantaires foren aplaudits amb fervor i admirats per les seves veus i art musical.

Com un tribut de cultura científica i literària a les Noces d'Or de la nostra Entitat, cal esmentar ací les Conferències quaresmals, les quals es procurà que fossin selectes i de molta vàlua, i ho assoliren a bastament. Els temes tractats foren tots suggestius i d'interès, i els noms dels conferenciants il·lustres pel llur saber. Encara recordem, entre altres, la conferència magistral del senyor Vallés i Pujals sobre el tema frapant "Els joves", que va excitar un gran entusiasme i xardorosos picaments de mans. També el nostre benemèrit consiliari i rector de la parròquia, doctor don Josep Colom, va aportar a aquest gloriós monument commemoratiu del cinquantenari, una de les pedres més valuoses, amb el cicle de cinc conferències escollides, totes amarades de lluminós i aprofitable adoctrinament, les quals foren escoltades amb tota atenció pel nombrós públic congregat i coronades amb perllongats aplaudiments.

El darrer dels actes commemoratius del cinquantenari, fou la celebració d'una solemne vetllada, que s'escaigué el dia 15 de desembre. Hi parlaren meritíssims oradors, tots plens de doctrina i abrandats d'entusiasme; el distingit quartet "Artis amatores", bons amics nostres, desgranant un bell repertori de composicions musicals, contribuïren, no poc, al major reeiximent d'aquest acte de comiat, com féu notar molt bé el nostre estrenu cooperador i benamat amic doctor don Josep M.ª Boix, soci honorari de l'Entitat. Després, el nostre soci i membre de la Comissió de festes del Cinquantenari, En Leandre Amigó, representant-nos tots, llegí un vibrant parlament d'homenatge al senyor Joan Capdevila, president del Centre, bo i ofrenant-li un pergamí de gust exquisidíssim, que tant merescut el tenia per la seva abnegació i innombrables favors, que sempre ens ha atorgat. I, finalment, el nostre consiliari doctor Colom, ens regracià tots i ens exhortà a seguir sempre endavant malgrat les asprositats que ens pullulin ací i allà.

Servem-ne tots una viva recordança i afecte pregon, d'aquesta commemoració tan reeixida!